

PLANLEGGING AV STUDIET OG GRADER

Vi har allerede nevnt hvor viktig det er å legge arbeid i gjennomgangen av fagbeskrivelsene og holde kontakt med studieveiledere og medstudenter. Grundig planlegging både av de faglige, økonomiske og sosiale sidene av studenttilværelsen vil gi deg bedre oversikt over din egen situasjon og mer arbeidsro når studiene begynner. Ta sikte på å arbeide aktivt i grupper og etabler gjerne en dialog med faglærerne når studiet er i gang. Det vil gi deg raskere svar på de ulike spørsmål som måtte melde seg.

LES STUDIEPLANENE NØYE!

Studieplanene er det mest sentrale informasjonsdokumentet for alle som planlegger å ta fag ved universitetet. Her finner du en generell beskrivelse av fagets mål og innhold samt detaljerte beskrivelser av hvordan fagstudiene er oppbygd og hvilke krav som stilles.

Studieplanene ved fakultetet bygger på en felles mal og benytter de samme begrepene. Nedenfor vil du finne en kort beskrivelse av oppbyggingen og de begrepene som benyttes.

Første del av studieplanen er en generell beskrivelse av faget med forskningsområder og arbeidsmuligheter. Deretter følger en del som beskriver hvordan fagets emner settes sammen til grunnfag, mellom, storfag og hovedfag. Den tredje delen inneholder en beskrivelse av emnene. Til slutt vil du finne overgangsordninger for gamle studieplaner, gamle emner som overlapper med nye emner og gir vektallsreduksjoner, samt pensumlister.

Vi vil anbefale at du setter deg spesielt godt inn i den delen som beskriver sammensetningen av fagene og i tillegg delen med emnebeskrivelser. I emnebeskrivelsen vil du under emnets kode og benevning, finne en punktmessig beskrivelse av emnet. Her benyttes enkelte begrep som det er svært nyttig å kjenne betydningen av:

Vekttall:	Angir emnets arbeidsbelastning i antall vekttall. Normal belastning er 20 vekttall i året.
Varighet:	Angir hvor mange og hvilke semestre undervisningen strekker seg over.
Undervisning:	Angir undervisningsformer og ca. antall undervisningstimer pr. uke.
Eksamenskrav:	Angir hvilke ekskursjoner, semesteroppgaver, øvingsoppgaver osv. som studenten må få godkjent for å kunne gå opp til eksamen. Dette er et absolutt krav til alle studenter som skal avlegge eksamen i emnet.
Forkunnskapskrav:	Angir fag og emner studenten må ha avlagt eksamen i før de kan melde seg opp i emnet. Dette er et absolutt krav til alle studenter som skal avlegge eksamen i emnet.
Frister:	Angir frister for innlevering av semesteroppgaver, hjemmeeksamener, osv.
Eksamen:	Angir antall eksamensdager og antall eksamenstimer pr. dag og eksamensform

I studieplanen vil du finne *-merkede emner (f.eks. SV SØ 341* Kommunal økonomi). De *-merkede emnene undervises bare dersom det er interesse fra studentene og dersom instituttet har undervisningsressurser. Oppstart av slike emner kunngjøres i forelesningskatalogen.

X-emner er nye emner som er under utprøving og som oftest gis bare en gang. De blir ikke kunngjort i studiehåndboka, men ved oppslag på instituttene og i forelesningskatalog.

Grunnfag, mellomfag og storfag

Universitetet tilbyr studier i en rekke fag, som f.eks. historie og sosiologi. De fleste som studerer hos oss, tar sikte på å oppnå grunnfag, mellomfag eller storfag. De oppnås som regel ved en kombinasjon av enkeltemner som til sammen utgjør 20 vekttall og kalles grunnfag. Mellomfag er en fageksamen på 30 vekttall, som består av de 20 vekttallene fra grunnfaget pluss 10 nye vekttall som kalles mellomfagstilletget. Det er også mulig å avlegge emneeksamener som ikke inngår i noe fag, f.eks. SV PSY 050 - Personalpsykologi, som er en enkeltstående emneeksamen på 5 vekttall (se studieplanen for psykologi).

PLANLEGGING AV GRADER

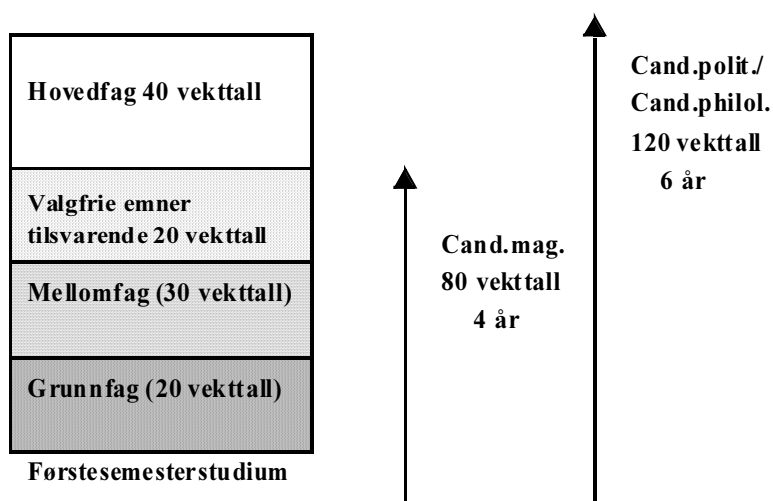
Mange har allerede tidlig et klart mål med studiet, både når det gjelder hvilke fagretninger de ønsker å følge og hvilke grader de ønsker å oppnå. Slike klare mål er gjerne et resultat av grundig planlegging og nøye gjennomgang av studiene. Men mange ønsker også å gå videre med bakgrunn i interesser de allerede har hatt i mange år, og som de ønsker å perfektionere seg i. Uansett bakgrunn gir fullførte grader bedre kvalifikasjoner ved det senere yrkesvalget enn eksamener i enkeltfag.

Universitetsutdanningen er delt i tre nivåer: cand.mag. (lavere grad), hovedfagsnivå (høyere grad) og doktorgradsnivå. Betegnelsen cand.mag. (candidatus/magisterii) benyttes i alle fag, mens de tilsvarende latinske uttrykkende for hovedfags- og doktorgradsnivå varierer noe fakultetene imellom. Med hovedfag i samfunnsvitenskapelig fag (f.eks. geografi, pedagogikk, psykologi, sosiologi eller sosialøkonomi) får du graden cand.polit. Hovedfag i historisk-filosofiske fag (f.eks. historie, nordisk, engelsk, filosofi eller lingvistikk) gir deg graden cand. philol. Tilsvarende gir hovedfag i matematisk-naturvitenskapelige fag graden cand.scient.

Cand.mag.-graden

Cand.mag.-graden består av minst 80 vekttall, altså normalt 4 års studietid. Den inneholder minst et grunnfag og et mellomfag innenfor det samfunnsvitenskapelige eller historisk-filosofiske fagområdet. Det godkjennes ikke mer enn 40 vekttall i det samme fag i cand.mag.-graden. I tillegg er førstesemester-studiet (Examen philosophicum og Examen facultatum) en obligatorisk del av graden. Resten av vekttallene kan samles ved fritt valg av emneeksamener, og det er fullt mulig å inkludere realfag (fra KB og FIM-fakultetet) eller utdanning fra andre institusjoner. Oversikt over utdanning som kan godkjennes i cand.mag.-graden kan du få hos studieveilederne.

Skissen viser hvordan gradene kan bygges opp:

Hovedfagsstudiet

Hovedfagsstudiet er gjerne den mest spennende og utviklende del av studietiden, og fører i mange tilfelle til at de ferdige studentene velger å fortsette arbeidet som stipendiater og doktorgrads-kandidater. Hovedfag bygger på mellomfag i samme fag, og er delt i en teoretisk del og et forskningsarbeid (hovedfagsoppgaven). Omtrent halvparten av tida går med til innsamling og bearbeiding av det vitenskapelige materialet, og til å skrive hovedfagsoppgaven.

Under hele prosessen arbeider studentene i kontakt med en faglig veileder. Ovenfor har vi sett på det utvalget av grader du kan oppnå ved å ta hovedfagseksamen. Det normale er at du begynner studiet til hovedfag ved fullført cand.mag.-grad. Det er et krav at cand.mag.-grad eller tilsvarende utdanning skal være fullført før hovedfagseksamen kan avlegges (se eksamensreglementet for dispensasjoner). Selve eksamen består av en omfattende skriftlig og/eller muntlig eksaminasjon i det teoretiske pensum.

Fra og med høsten 1994 er det gjennomført obligatoriske veiledningsavtaler ved NTNU. Dette innebærer at studenten og det aktuelle instituttet inngår en gjensidig forpliktende avtale, som blant annet sikrer studentene rett til god faglig veiledning. Nærmere informasjon om hovedfagskontrakter fås ved henvendelse til studieveilederne. Når det gjelder søknad om opptak til hovedfagsstudiet, se lengre fram i kapitlet.

Doktorgradsstudiet

Studiet til doktorgraden er normalt en videreføring av hovedfagsarbeidet og utgjør normalt 3 års fulltidsstudier. Det omfatter et spesialisert forskningsarbeid og resulterer i en avhandling, som også kan være satt sammen av flere vitenskapelige artikler. Studiet har dessuten en teoretisk pensumdel og gjennomføres i nært samarbeid med en faglig veileder og ofte også i et eksisterende forskningsmiljø. Når avhandlingen er godkjent, blir det avholdt en disputas der doktoranden presenterer og forsvarer sitt arbeid offentlig.

Doktorgradsstudiet bygger på fullført hovedfag med godt resultat. En cand.polit.-grad gir grunnlag for studium til dr.polit. Tilsvarende gir cand.philol.-grad grunnlag for studium

til dr.art. Det kreves normalt en hovedfagskarakter på minst 2.5 (laud) for å få begynne på studiet til dr.polit. Innen realfagene gir cand.scient.-graden grunnlag for dr.scient.studiet.